

A Vágfalvi Ottó Művelődési Ház, Könyvtár és Turisztikai Központ

könyvtári intézményegységének

2022. évi beszámolója

8184 Balatonfűzfő, Bugyogó-forrás u. 12.

Az intézmény vezetője: Baksa Kata megbízott igazgató

Könyvtárvezető: Fehér Péter

Balatonfűzfő, 2023. január 09.

1. Vezetői összefoglaló

A Vágfalvi Ottó Művelődési Ház, Könyvtár és Turisztikai Központ többfunkciós közművelődési intézményként közművelődési és könyvtári feladatokat lát el. A könyvtári intézményegység (továbbiakban könyvtár) biztosítja Balatonfűzfőn a nyilvános könyvtári ellátást a helyi lakosoknak, a térségben élőknek és a településre látogatóknak egyaránt. A Könyvtár átlagosan heti 32 órában van nyitva a keddi szünnapos napon adminisztrációs és könyvtárközi kölcsönzéseket bonyolít le a könyvtáros. A páros heteken további három órát tartunk pluszban nyitva. A beszámolót Fehér Péter könyvtárvezető készítette, amióta átvette a könyvtár vezetését 159 újonnan beiratkozott olvasóval bővült a beiratkozott olvasók száma. A Könyvtár szakmai tevékenységét a könyvtári törvény (1997. évi CXL. Tv.), az érvényben levő kormány- és minisztériumi rendeletek alapján és az intézmény belső szabályzatai szerint végzi. Az intézményben folyó feladatellátáshoz szükséges anyagi, személyi és tárgyi feltételeket a fenntartó Balatonfűzfő Város Önkormányzata biztosította. A 2022. év több szempontból is kihívást jelentett az intézmény, illetve a dolgozók életében. A próbatételt most nem pandémiás helyzet, hanem az egekbe szökő rezsiköltség jelentette. Nehézségeink ellenére igyekezetünknek, kitartásunknak és példaértékű együttműködésünknek köszönhetően a helyi önkormányzat segítségével és fenntartásával biztosított volt az anyagi és humán erőforrások megléte. A kialakult rezszi helyzet jelentősen befolyásolta működésünket az év vége felé. Munkánkat a folyamatos tervezés, jogszabály értelmezés, annak kommunikációja, új utak keresése jellemezte. Könyvtárunk a kialakult helyzetre 2022. december 21- 2023. január 8-ig bezárta kapuit a látogatók, olvasók előtt. A fűtési szezon megkezdésétől pedig biztosított volt a 18 fok az ottdolgozás ideje alatt a könyveknek pedig a 16 fok állandóan tartva volt.

2. Stratégiai célok megvalósulása

2022-ben megvalósult szakmai célok:

- A törvényi előírásnak megfelelően március 1-jéig eleget tettünk a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségünknek, valamint elkészítettük a 2021. évről szóló szakmai beszámolóinkat és 2022. évi munkatervünket.
- Kiválogattuk a könyvtári állományból a fizikailag vagy tartalmilag elavult dokumentumokat, melynek eredménye 1907 db dokumentum került selejtezési, törlési listára. Végleges törlése 2023-ban lesz esedékes.

- A központi pályázati lehetőségek közül 2022-ben sajnos ismételten a könyvtári érdekeltségnövelő támogatásban nem részesült a könyvtár.
- Újonnan beiratkozott olvasók száma: 137 fő

A könyvtári feladatellátástól független okok miatt nem, vagy csak részben sikerült megvalósítani a következő tervezett feladatokat:

A tervezett állománygyarapítás teljes mértékben megvalósult. Számszerűsítve: 984 e. Ft. Állományunk: 767 darab dokumentummal bővült, amely nemcsak vásárlás útján, hanem a sikeresnek mondható „Hagyjon el egy könyvet” programunknak is köszönhattünk.

3. Szervezet

A Könyvtár létszáma 1 fő. A szakmai munkát egyedül látta el a könyvtárvezető, munkáját 1 fő közfoglalkoztatott segítette 2022 június 30-ig.

4. Infrastruktúra

A könyvtárépület továbbra is megfelelő tárgyi feltételek között szolgálja a város és környéke lakosságát. Az infrastrukturális helyzetben 2022-ben nem történt változás.

a. fizikai terek változása

Évek óta problémát okoz a csapadékvíz nem megfelelő elvezetése miatt az épület süllyedés, ami az épület állagának folyamatos romlását eredményezi, falak és aljzat repedezettek.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Az IKT eszközök megléte nemcsak az olvasók számára elengedhetetlen, hanem a könyvtári munkafolyamatok elektronikus működésének is legfőbb alapja.

Az olvasói és dolgozói számítógépek tekintetében minőségi nem, csak mennyiségi változás történt. A látogatók részéről az informatikai eszközök használati igénye ugyan jelentősen csökkent, de a tapasztalat azt mutatja, hogy szükség van rá (pl.: népszámlálás, internethasználat).

A használók számára szükséges az informatikai eszközpark fenntartása (oltási regisztrációban való segítségnyújtás, szerződések nyomtatása, gépkocsibiztosítás, ügyfélkapu), és a lehetőségek szerinti fejlesztése a reprográfiai szolgáltatások (nyomtatás, fénymásolás, szkennelés) használata iránt folyamatosan jelentkező igényeket figyelembe véve.

Rendelkezésre álló informatikai és irodatechnikai infrastruktúra:

Belső használatra:

1 db linux szerver

-könyvtári nyilvántartó program (SZIKLA-21) futtatása és a 3 munkaállomás kiszolgálása

-műszaki állapot: üzemképes, elavult

3 db munkaállomás

azonos típusú számítógépek Windows 10 operációs rendszerrel

-műszaki állapotuk: jó

1 db laptop

-Windows 10 operációs rendszerrel

-műszaki állapota: jó

Olvasói használatra:

2 db számítógép - azonos hardverekkel rendelkeznek

-Windows 10 operációs rendszerrel

-nyomtatás a gépről megoldott

-műszaki állapotuk: elavultak, működésük biztosítása érdekében rendszeres karbantartást igényelnek

Internet-szolgáltatás adatai:

Sávszélesség, sebesség: 90 Mbit/s

Olvasói wifi szolgáltatás: van

Egyéb irodai eszközök:

1 db multifunkciós nyomtató (Konica Minolta bizhub C227, nyomtat, szkennel, másol)

1 db A/4-es lamináló gép

c. egyéb infrastruktúra

A könyvtár belső környezetét igyekeztünk úgy alakítani, hogy komfortos, családbarát, hangulatos közösségi teret nyújtson az olvasók számára.

5. Gyűjtemény

a) gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

Állományunkat a Gyűjtőköri szabályzatunknak megfelelően, az olvasói igényeket szem előtt tartva fejlesztettük. Ezen a területen a legfontosabb tevékenységeink az állománygyarapítás,

feldolgozás és az állományvédelem.

Állománygyarapítás

Költséghatékonysági elvek alapján vásárlásainknál törekedtünk a minél nagyobb árkedvezményt biztosító könyvkereskedő cégeknél beszerezni. Szerződéskötés a Lira nagykereskedéssel, amely folyamatosan biztosítja a 35%-os kedvezményt.

A megvalósult állománygyarapodás egyéb forrásai:

A KELLO-val is minden évben szerződést kötünk. NKA folyóirat-támogatás keretében közel 60 különböző folyóirat jutott el olvasóinkhoz. Legnépszerűbb a történelmi és az alkotó művészeti folyóiratok. Minisztériumi támogatásként a megyei könyvtár közbenjárásával 22 db dokumentummal gazdagodott a könyvtári állomány. 2022-ben 767 db dokumentumot vettünk nyilvántartásba 767.965 Ft értékben.

Folyóiratok beszerzésére 217.240 Ft-ot költöttünk.

Állományapasztás

Az állomány folyamatos gyarapítása mellett, az állományalakítás másik, majdnem olyan fontosságú összetevője a tervszerű apasztás. A dokumentumokat a természetes elhasználódás, elavulás miatt évente, illetve folyamatosan selejtezzük.

2022-ben kiemelt feladatként kezeltük a szabadpolcos állományrész felülvizsgálatát, a fizikailag vagy tartalmilag elavult dokumentumok kiválogatását, leselejtezését.

A természetes elhasználódás (fizikai rongálódás, sérülés), elavult tartalom alapján 1907 db könyvtári dokumentum került törlési jegyzékre. A törölt dokumentumokról törlési jegyzéket készítettünk, amit a fenntartóval még engedélyeztetnünk kell, majd a törlésre jelölt dokumentumokat kivezetjük a nyilvántartásunkból.

b) gyűjteményfeltárás

A gyűjtemény (formai, tartalmi) feltárása a SZIKLA-21 integrált könyvtári rendszerben történt. Fontos szempont, hogy az új dokumentumok lehetőség szerint a legrövidebb feldolgozási idő alatt az olvasók rendelkezésére álljanak. Tárgyévben az új dokumentumok 10 napon belül a polcokra kerültek. Emellett folyamatosan végeztük a katalógusban még nem rögzített könyvállomány felvitelét, valamint a hiányzó szakjelzetek pótlását.

c) állományvédelem

Az állományvédelmi feladatokat egész évben folyamatosan és szükség szerint végezzük.

-megelőző állományvédelem: A szabadpolcos térben és a raktárban egyaránt folyamatosan

végezzük a takarítást, szellőztetést, portalanítást.

-helyreállító állományvédelem: Az általunk elvégezhető javításokat folyamatosan végezzük (ragasztás, hiányzó lapok pótlása stb.), de erről nem vezetünk mérési naplót.

-felszólítások kezelése: A lejárt kölcsönzéseket figyelemmel követjük, kiküldjük az ilyenkor szokásos udvarias felszólításokat (SZIKLA-21). Általában az első, második felszólításra azonnal reagálnak az olvasók, de sajnos előfordul, hogy többszöri kérésre, felszólításra sem kerülnek vissza a dokumentumok. 2022. júniusában Amnesztia hónapot hirdettünk és volt olyan dokumentum, amely 3 év után került vissza az állományba, polcunkra.

d) digitalizálás

A helyismereti gyűjtemény a könyvtár gyűjteményének szerves része, de különálló állományrészt alkot. Ennek a része a Veszprém megyei napilapban (NAPLÓ) megjelent, városunkról szóló cikkek gyűjtése, amit folyamatosan építünk. A BÉB dokumentumai is folyamatosan digitalizálásra kerül, feltöltése a honlapra folyamatos.

6. Szolgáltatások

a) célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

Balatonfűzfőn külön nemzetiség nem található, e vonatkozásban könyvtárközi kölcsönzés keretében elégítjük ki az egyedi igényeket. 72 különféle kérést teljesítettünk, ami rekordszámú könyvtári kölcsönzést jelent.

A látássérültek részére megfelelő informatikai infrastruktúrát tudunk biztosítani. Rendelkezünk JAWS- és MAGIC 11.0 képernyőnagyító szoftverrel, mely 1 számítógépen van telepítve, ennek használata azonban csak alkalmoszerűnek mondható.

A hallássérült olvasókat induktív hurkos erősítő segíti.

A regisztrált álláskeresőknél térítésmentesen biztosítjuk a számítógép-internethasználatot, segítünk az internetes oldalakon való eligazodásban, önéletrajz megírásában sablonokkal.

b) helyben elérhető szolgáltatások

- kölcsönzés

A legnépszerűbb szolgáltatás változatlanul a dokumentumok kölcsönzése.

Tárgyévben 1629 alkalommal 4073 dokumentumot kölcsönöztek könyvtárunkból.

A nyomtatott könyvek iránt töretlen az érdeklődés, ami az igen magas könyvárak is elősegítettek. Olvasóink rendszeresen keresik az újdonságokat, melyeket lehetőségeink szerint próbáltunk beszerezni olvasói kívánságlista alapján.

- könyvtárközi kölcsönzés

A könyvtárunk állományából hiányzó dokumentumokat az ODR (Országos Dokumentumellátó Rendszer) igénybevételével biztosítottuk a könyvtárhasználók számára, amely lehetővé teszi a szolgáltató könyvtárak teljes gyűjteményéhez való hozzáférést. Tárgyévben 72 fő vette igénybe ezt a szolgáltatást.

- helyben használat (beiratkozáshoz nem kötött szolgáltatás)

Helyben használható a kézikönyvtári állomány, időszaki kiadványok, folyóiratok, napilapok. A folyóiratok magas ára, illetve az otthonos, kényelmes bútorokkal berendezett környezet miatt egyre többen térnek be hozzánk újságot olvasni. Működik a folyóirat kölcsönzés, mint szolgáltatásbővítés.

- tájékoztatás/olvasószolgálat

Az olvasószolgálati tevékenység az egyik legfontosabb terület a könyvtári munkában.

Az olvasószolgálati visszajelzések alapján mérhető leginkább a könyvtári szolgáltatások minősége. Alapfeladata segíteni az olvasót, a számára szükséges információ megtalálásában.

- helyismereti tájékoztatás

A könyvtár gyűjti, feltárja és rendszerezi a város történetével kapcsolatos dokumentumokat.

- közhasznú információk szolgáltatása

pl.: helyi programok, rendezvények, egészségügyi ellátások (háziorvosi, szakorvosi rendelések ideje), továbbtanulási tájékoztatók, önkormányzati rendeletek, népszámlálás 2022 stb.

- felhasználóképzések (óvodai, iskolai foglalkozások)

- rendezvények

- számítógép/internet használat

A használók többféle kéréssel fordultak hozzánk: hivatalos nyomtatványok letöltése, ügyfélfelkapu, oltási regisztráció, önéletrajz készítésében segítség nyújtása, e-mail fiókok létrehozása stb.

- irodai szolgáltatások (nyomtatás, szkennelés, fénymásolás)
- c) távolról elérhető szolgáltatások
 - E-mailben és telefonon lehetőség van dokumentumok előjegyzésére, illetve a kölcsönzési határidő meghosszabbítására.
 - Tájékoztatás/referenz szolgáltatás (információkérés) telefonon, e-mailben
A könyvtár katalógusai alapján az állományról, a könyvtár tájékoztató apparátusa (szak-könyvei, segédkönyvei, stb.) alapján az adott témáról, valamint más könyvtárak gyűjtő-köréről és szolgáltatásairól.
 - Honlapunkon (www.fuzfomuvhaz.hu) keresztül a könyvtár elektronikus katalógusa (OPAC) 24 órában bárholnan elérhető.

d) közösségi szolgáltatások: rendezvények, képzések, kiállítások

A könyvtárban, a tárgyévben szervezett helyi közösségi programok, foglalkozások rendezvények száma összesen 34 volt, az azokon részt vevők száma 986 fő.

e) online felületek (honlap, közösségi média)

Az intézmény honlapját (www.fuzfomuvhaz.hu) folyamatosan frissítettük, ahol tájékoztattuk a lakosságot híreinkről, programjainkról, könyvajánlóinkról. A Könyvtár katalógusa is elérhető, illetve kereshető a felületen (www.fuzfomuvhaz.hu/). Olvasóinknak lehetősége van regisztrálni az oldalra, és online szolgáltatásokat igénybe venni.

Virtuális közösségi terekből a facebookon vagyunk jelen úgy mint Vágfalvi Ottó Művelődési Ház, Könyvtár és Turisztikai Központ, mivel itt van a legnagyobb elérhető célközönség. Tárgyévben 3698 fő követte profilunkat.

Facebook elérhetőségünk: <https://www.facebook.com/balatonfuzfokultura>

7. Minőségirányítás

A munkatársak elkötelezettek abban, hogy az intézmény a lakosság és a közösségek számára korszerű és minőségi szolgáltatást nyújtson.

Használói elégedettségmérés

A könyvtár célja, hogy aktív résztvevőként illeszkedjen az ország információs hálózatához, és hozzáférést biztosítson mind a hazai, mind a nemzetközi információforrásokhoz, valamint a kultúra szellemi és tárgyi értékeihez, lehetőséget biztosítson a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A könyvtár eredményes működésének feltétele a használók elégedettsége. A

tárgyévra tervezett könyvtárhasználói igény- és elégedettségi vizsgálat folyamatos, tapasztalatunk sajnos az, hogy kevesen hozzák vissza kitöltve.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Könyvtárunkban nincsen tudományos munkatárs, kutatómunkára a minimális létszám miatt nincs lehetőség. Segítjük a BÉB munkáját és a felmerülő helyi kutatók munkáját. Legtöbbet kutató olvasónk Pintér István.

9. Partnerségi együttműködések

A Vágfalvi Ottó Művelődési Ház, Könyvtár és Turisztikai Központ nagyon jól működő kapcsolatot ápol a helyi oktatási-nevelési intézményekkel. Az együttműködés formái: könyvtárhasználati foglalkozások, bölcsődei, óvodai, iskolai csoportok könyvtárlátogatása, rendezvények, közösségi szolgálat.

Közösségi szolgálat

Jelenleg 6 oktatási intézménnyel van határozatlan idejű együttműködési megállapodásunk, melynek értelmében a diákok a könyvtárban tölthetik a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a kötelező közösségi szolgálatot. 2022-ben 4 diákot fogadtunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a balatonfűzfői egyesületekkel, civil szervezetekkel-szerveződésekkel, művészeti csoportokkal.

A szakmai intézményekkel, szervezetekkel elektronikus és személyes úton folyamatos a kapcsolattartás, különösen az Eötvös Károly Megyei Könyvtárral, a siófoki Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet Könyvtárral a Pannon Egyetemmel és a Veszprém-megyei NMI-vel.

10. PR/marketing/kommunikáció

A kommunikáció egy intézmény esetében a tervezés és a folyamatos működés szerves része, valamennyi munkafolyamatban fontos szerepet játszik. A piacképes, minőségorientált szolgáltatások kialakításához, fenntartásához szükséges a megfelelő belső partneri, munkatársi és munkahelyi viszonyok kialakítása, a könyvtár külső kapcsolatainak ápolása, a könyvtárról és könyvtárosról kialakult kép újragondolása.

Intézményünk kommunikációja több pillérre támaszkodik, amelyek együtt járulnak hozzá a Vágfalvi Ottó Művelődési Ház, Könyvtár és Turisztikai Központ pozitív megítéléséhez.

Rendezvényeinket, eseményeinket elsősorban az intézmény Facebook oldalán, honlapján és Balatonfűzfő Város honlapján jelentetjük meg, de továbbra is megtartjuk a hagyományos információs forrásokat (szórólap, plakát, meghívó), hiszen az idősebb generációt ezeken keresztül tudjuk megszólítani. Balatonfűzfő Város Önkormányzatának havilapja a Balatonfűzfői Hírlap, a település intézményeinek megjelenési fóruma, a lakosság itt értesül az intézmények tevékenységéről, programjairól.

Könyvtári programjainkról tárgyévben 1 alkalommal nyújtottunk tájékoztatást a Veszprém megyei napilapban (Napló, író-olvasó találkozó).

A pandémiás helyzet miatt kialakult és nagy népszerűsége szert tett a Könyv házhoz megy szolgáltatást tovább vittük a 2022-es évre. Házhoz összesen 144 db könyvet szállítottunk. A legidősebb olvasónk 90 éves és aktív olvasónk ennek a szolgáltatásunknak köszönhetően. Említésre méltó a 2022 -es évben kialakított Strandkönyvtárunk, mely igen népszerű volt a nyári strandszezonban. Hetente töltöttük a strandon felállított könyvespolcot és közel 600 db könyv talált új olvasóra a „Napozz és lapozz” felhívásunknak köszönhetően.

11. Az Eötvös Károly Megyei Könyvtártól 2022-ben kapott szakmai támogatás

Az Eötvös Károly Megyei Könyvtárral folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, munkatársaiktól tárgyévben is többször kértünk és kaptunk szakmai és módszertani segítséget. Az ODR szolgáltató könyvtáraként olvasóink könyvtárközi kéréseit is elsősorban a megyei könyvtártól szereztük be. 2022-ben is két napot vállaltunk az OKN hetén belül a megyei könyvtár támogatásának köszönhetően (Családi Szombatoló, Karády Anna író-olvasó találkozó).

12. Új szolgáltatások

„Könyv házhoz megy”: Telefonon, illetve e-mailen keresztül folyamatosan fogadtuk a könyvkéréseket, amit hetente egyszer a szerdai napon szállítottunk ki a megadott címre.

„Nápozz és lapozz”: strandkönyvtár

„Hagyjon el egy könyvet”: olvasóin által megunt otthoni könyveit vesszük be, melyből saját könyvállományunkat, strandkönyvtárunkat és olvasóink otthoni könyvállományát gyarapítjuk ezáltal.

„Papírszínház”: Minden korosztály számára ajánlott papírszínházas előadások megtartása. Előzetes egyeztetéssel kérhető a helyi nevelési-oktatási intézmények számára.

„Digitális Jólét Program”

Készítette:

Fehér Péter

könyvtárvezető

Balatonfűzfő, 2023. január 09.